

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4763/2019
28.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца Основног јавног тужилаштва у Нишу, кога заступа заменик Јавног тужиоца Милена Вукајловић, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Вуксановић, адвокат из ..., ради одређивања мере заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 339/2019 од 15.08.2019. године, у седници одржаној 28.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 339/2019 од 15.08.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2н 84/18 од 14.05.2019. године, ставом првим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици према туженом, тако што је забрањено туженом да даље узнемирава бившу супругу ББ из Ставом другим изреке одређено је да ће ова мера заштите од насиља трајати годину дана од дана доношења. Ставом трећим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 339/2019 од 15.08.2019. године, жалба туженог је одбијена, као неоснована и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11, ...87/18), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужени је био у браку са ББ из ..., који брак је разведен у току 2017. године, а њихова малолетна деца поверена су мајци на самостално вршење родитељског права. Пресудом о разводу брака одређен је и модел виђања туженог са децом. Утврђено је да су полицијски службеници 18.01.2017. године, на позив ББ, поступали по њеној пријави да је имала проблеме са бившим супругом, те је одласком на лице места установљено да је тужени у пијаном стању отишао до своје бивше супруге како би преузео ствари (јер се између њих води бракоразводна парница), те је у њиховом присуству извршен повраћај ствари, о чему је сачињена службена белешка. Поступајући по пријави бивше супруге туженог поводом догађаја од 01.12.2017. године патрола ПУ Ниш је (у складу са одредбама Закона о спречавању насиља у породици) донела наређење којим се туженом изриче хитна мера привремене забране да контактира жртву насиља и прилази јој, а након извршене процене ризика од 01.12.2017. године, када је тужени упућивао претње и увреде бившој супрузи, те да постоји могућност да се овакво понашање и надаље настави. Основно јавно тужилаштво у Нишу примило је 01.12.2017. године наређење МУП-а ПУ Ниш од 01.12.2017. године, којим је овде туженом изречена хитна мера привремене забране да контактира жртву – бившу супругу и прилази јој у трајању од 48 часова, а решењем Основног суда у Нишу Кн 443/17 од 03.12.2017. године усвојен је предлог ОЈТ Ниш од 02.12.2017. године за продужење хитних мера према туженом и наложено је да не контактира и не прилази бившој супрузи на период од 30 дана под претњом прекршајног гоњења.

Центар за социјални рад “Свети Сава” у Нишу доставио је налаз и стручно мишљење да су супружници након развода брака, а до пријављеног инцидента имали комуникацију на родитељском плану и да су се виђања оца и деце одвијала редовно, да је 01.12.2017. године када је ББ пријавила супруга имала телефонски разговор са њим, те је он том приликом у алкохолисаном стању вређао и претио у вези нерешених имовинских односа. У извештају је наведено да су бивши супружници у међувремену показали висок степен сарадње са стручним тимом, да није дошло до рецидива, да актуелно имају добру комуникацију на родитељском плану и да се виђања оца и деце уредно одвијају, па је дато мишљење да није целисходно одређивање предложене мере заштите. Бивша супруга туженог је током поступка изјавила да је 01.12.2017. године звала полицију јер је дошло до инцидента и расправе са туженим, којом приликом је он вређао, називао је погрдним називима и претио јој да ће да је убије за неки дан или за неку годину, као и да се том приликом уплашила, те да је туженог и раније пријављивала због свађа и расправа до којих је долазило када је у алкохолисаном стању, због чега је и брак разведен. Навела је да су се односи у међувремену поправили и да након тог догађаја није добијала увреде од туженог и да се осећа безбедно, али да није сигурна шта ће бити у будућности, наводећи и да се осећала узнемиреном једном приликом када је тужени њу и децу пратио. Тужени није негирао да је вређао бившу супругу 01.12.2017. године али је негирао да јој је претио убиством, правдајући своје понашање тешким емотивним стањем у коме се налазио након развода.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су утврдили да је тужени према тужили учинио акт насиља у породици, који је предмет тражене судске заштите,

те одредили мере заштите тако што су забранили туженом даље узнемиравање у трајању од годину дана од дана доношења првостепене пресуде.

Неосновани су наводи ревизије туженог којима се правноснажна пресуда побија због погрешне примене материјалног права.

Насиље у породици, дефинисано одредбом члана 197. став 1. Породичног закона („Сл. гласник РС“ број 18/05), подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, а карактеристични видови насиља (именовани облици насиља), одређени су ставом другим истог члана, уз одређење да се насиљем у породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање, које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља).

Сагласно наведеном, насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и комуницирања са члановима породице. Да би такво понашање било квалификовано као насиље у породици није неопходан одређени континуитет, тј. трајност и виšekратност таквог понашања. У одређеним ситуацијама, као што је и конкретан животни догађај који је био повод покретања поступака за судску заштиту бивше супруге туженог, довољан је један акт понашања који има карактер насиља у породици. У конкретном случају, по оцени Врховног касационог суда правилан је закључак нижестепених судова да је 01.12.2017. године дошло до породичног насиља које је тужени извршио према својој бившој супрузи, тако што је том приликом дошло до инцидента и расправе са туженим, којом приликом је он у алкохолисаном стању преко мобилног телефона вређао, називао је погрдним називима и претио убиством, чиме је нарушио њен душевни мир и спокојство, због чега му је и одређена хитна мера забране контактирања и приласка од стране Полицијске управе Ниш, на предлог Основног јавног тужилаштва у Нишу. Имајући у виду наведено, поремећени партнерски односи странака, те пријава насиља које је тужени извршио од стране његове бивше супруге, представља акт узнемиравања ББ и угрожавања њеног телесног интегритета, душевног здравља и спокојства, то су правилно побијаном одлуком одређене адекватне мере заштите од насиља у породици.

Неосновани су наводи туженог истакнути у ревизији да се његово понашање не може окарактерисати као насиље у породици будући да догађај од 01.12.2017. године представља изоловани инцидент. Правилност закључивања нижестепених судова поткрепљена је утврђеним чињеницама, како у погледу постојања насиља, тако и потребе и сврсисходности изрицања одговарајућих мера заштите у циљу превенције даљих конфликта и спречавања будућег узнемиравања и насиља. Наиме, мере заштите прописане су чланом 198. став 2. Породичног закона и изричу се у складу са извршеном врстом насиља и циљем заштите, као санкција за учињену повреду, али и из превентивних разлога ради спречавања будућег узнемиравања и насиља и обезбеђења спокојства и безбедности не само жртве, већ и осталих чланова породице. У конкретном случају, непосредна жртва је бивша ванбрачна партнерка, али посредно то могу бити и малолетна деца парничних странака, као очевидци догађаја и конфликта родитеља.

Супротно ревизијским наводима, по оцени Врховног касационог суда, полазећи од постојећих околности из којих произилази да постоји насиље у породици, правилно су побијаном одлуком потврђене адекватно одређене мере заштите од насиља у породици. Изречена мера забране даљег узнемиравања бивше супруге којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство другог члана породице, одређене су правилном применом члана 198. став 2. тачка 5. у вези члана 197. Породичног закона, с обзиром да представља адекватну меру заштите од насиља према утврђеној врсти и обиму насиља. Трајање изречених мера одређено је на временски период од годину дана, у складу са одредбом члана 198. став 3. Закона. Изречене мере заштите неопходне су како би се тужени објективно спречио у даљем испољавању насилничког понашања, али и за ББ како би јој се обезбедио неопходан мир и спокојство за одређени временски период, будући да иста осећа страх од туженог. Оне су по својој садржини, као и временском трајању, ограничене само на однос туженог и ББ као бивших брачних партнера у улози насилника и жртве. Својим постојањем оне опомињу и упозоравају учиниоца да се уздржи од сваког будућег, па и најмањег агресивног и неадекватног понашања.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке, без детаљног образлагања ревизијске одлуке у смислу става 2. истог члана, с обзиром на то да се у ревизији понављају жалбени наводи, које је у потпуности ценио, те правилно и аргументовано образложио другостепени суд. Такође, ревизијским наводима се у битном напада оцена доказа и утврђено чињенично стање, што у конкретном случају не може бити ревизијски разлог, сходно одредби члана 407. став 2. ЗПП.

На овај начин, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић